

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 sierpnia 1957 r.

w sprawie odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie i daniela.

Na podstawie art. 23 ust. 3 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o prawie łowieckim (Dz. U. z 1952 r. Nr 44, poz. 300 i z 1955 r. Nr 18, poz. 108) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu bez bliższego określenia „dekret” i „artykuły” oznaczają dekret z dnia 29 października 1952 r. o prawie łowieckim (Dz. U. z 1952 r. Nr 44,

poz. 300 i z 1955 r. Nr 18, poz. 108) i artykuły tego dekretu.

§ 2. 1. Obwód łowiecki, zarządcę i dzierżawcę obwodu łowieckiego określają przepisy dekretu.

2. Za rolnika w rozumieniu rozporządzenia uważa się osobę fizyczną lub prawną, która jest właścicielem uszkodzonych upraw lub plonów rolnych.

§ 3. 1. Obowiązek odszkodowania obejmuje szkody wyrządzone przez dziki, jelenie i daniela w uprawach i płonach rolnych.

2. Za szkody wyrządzone przez dziki, jelenie i daniela uważa się straty ilościowe i jakościowe w produkcie głównym uszkodzonych lub zniszczonych przez tę zwierzynę ziemioplodów.

Za produkt główny roślin włóknistych oraz żyta, pszenicy, owsa, jęczmienia, gryki, prosa, kukurydzy, koniczyny, roślin strączkowych, a także ich mieszanek, uważa się zarówno ziarno, jak i słomę. Wartość słomy zbóż ustala się w wysokości 20% wartości ziarna.

3. Za szkody na łąkach uważa się zmniejszenie zbioru siana wskutek uszkodzenia pokrywy (darni) roślinnej łąki.

§ 4. Za uprawy rolne w rozumieniu § 3 nie uważa się poletek karmowych dla zwierzyny zakładanych przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.

§ 5. 1. Odszkodowanie nie przysługuje za szkody powstałe w płonach rolnych nie sprzętniętych we właściwym czasie z winy rolnika.

2. Odszkodowania należy odmówić lub odpowiednio je zmniejszyć, gdy rolnik przez złą wolę albo niedbalstwo przyczynił się do powstania szkody lub jej zwiększenia.

§ 6. 1. Rolnik obowiązany jest pod rygorem utraty roszczenia zgłosić szkodę do właściwego ze względu na położenie swego gruntu leśnictwa lub nadleśnictwa przedsiębiorstwa lasów państwowych w ciągu 4 dni od dnia powstania szkody lub powzięcia o niej wiadomości.

2. Rolnik obowiązany jest udzielić potrzebnych wyjaśnień i dostarczyć w miarę możliwości dowodów niezbędnych dla ustalenia rozmiarów szkody.

§ 7. 1. Wstępnych oględzin i ustalenia szkody w zniszczonych lub uszkodzonych uprawach rolnych dokonuje niezwłocznie pracownik wyznaczony przez przedsiębiorstwo lasów państwowych w obecności rolnika lub dorosłego członka jego rodziny.

2. Końcowego ustalenia szkody i jej oszacowania dokonuje się przed sprzętem uszkodzonej uprawy po dokonaniu ponownych oględzin przy zastosowaniu przepisu ust. 1. O terminie sprzętu rolnik obowiązany jest zawiadomić leśnictwo lub nadleśnictwo przedsiębiorstwa lasów państwowych.

3. Szkody w płonach złożonych w sterty, stogi i kopce ustala i szacuje pracownik wyznaczony przez przedsiębiorstwo lasów państwowych w obecności rolnika lub dorosłego członka jego rodziny niezwłocznie po zgłoszeniu szkody.

4. Nieobecność rolnika nie wstrzymuje oględzin oraz ustalenia i oszacowania szkody.

5. Ze wstępnych oględzin oraz końcowego ustalenia i oszacowania szkody spisuje się protokoły.

6. Orzeczenie o ustaleniu i oszacowaniu szkody lub odmowie odszkodowania wydaje właściwe nadleśnictwo przedsiębiorstwa lasów państwowych.

§ 8. 1. Od orzeczenia, o którym mowa w § 7 ust. 6, przysługuje rolnikowi w terminie 3 dni od dnia doręczenia orzeczenia prawo odwołania się do komisji przy prezydium gromadzkiej lub miejskiej rady narodowej (rady narodowej osiedla).

2. Komisja składa się z 3 osób: przewodniczącego, powołanego przez prezydium gromadzkiej lub miejskiej rady narodowej (rady narodowej osiedla), oraz 2 członków, z których jednego wyznacza właściwe przedsiębiorstwo lasów państwowych, drugiego zaś zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, na którego terenie znajduje się grunt z uszkodzoną uprawą.

3. Orzeczenie komisji powinno być podjęte jednogłośnie w obecności wszystkich członków komisji.

4. Jeżeli komisja nie wyda orzeczenia w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia odwołania albo jeżeli rolnik jest niezadowolony z wydanego orzeczenia — służy mu w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia komisji albo od bezskutecznego upływu terminu do wydania orzeczenia prawo skierowania sprawy na drogę sądową przeciwko właściwemu przedsiębiorstwu lasów państwowych.

§ 9. 1. Przy szacowaniu szkód wyrządzonych w uprawach rolnych ilość zniszczonych ziemioplodów oblicza się uwzględniając obszar zniszczonej lub uszkodzonej uprawy, przeciętną wydajność z 1 ha oraz procent szkody.

2. Prezydium powiatowych (miejskich) rad narodowych, a w miastach wyłączonych z województw — prezydium dzielnicowych rad narodowych ustalają corocznie przeciętną wydajność z 1 ha dla poszczególnych upraw danej klasy gruntów i wywieszają o tym ogłoszenie na widocznym miejscu w prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej oraz w prezydiach rad narodowych niższego stopnia na terenie danego powiatu (miasta).

3. Przy szacowaniu szkód zbliżonych do pełnej wartości spodziewanych pól, wyrządzonych w uprawach rolnych w takim okresie, że

- 1) po zaoraniu uszkodzonej uprawy zastosowano uprawę tej samej rośliny — przyjmuje się jako procent szkody w okopowych uprawianych na korzenie 25%, we wszystkich innych uprawach 50% wartości spodziewanych pól,
- 2) po zaoraniu uszkodzonej uprawy zastosowano uprawę zastępczą — przyjmuje się jako procent szkody w okopowych uprawianych na korzenie 40%, a we wszystkich innych uprawach — 60% wartości spodziewanych pól,
- 3) po zaoraniu uszkodzonej uprawy nie było celowe zastosowanie ponownej uprawy — przyjmuje się rzeczywistą wysokość szkody, najwyżej jednak 80% wartości spodziewanych pól.

4. Od kwoty odszkodowania ustalonego zgodnie z przepisami ust. 1 i 2 potrąca się 20% tytułem zaoszczędzonych kosztów sprzętu.

§ 10. Odszkodowanie wypłaca się w wysokości 90% ostatecznie ustalonej wartości szkody stosownie do przepisu § 9.

§ 11. 1. Zaoranie uszkodzonej uprawy rolnej przez rolnika może nastąpić na podstawie zezwolenia prezydium gromadzkiej lub miejskiej rady narodowej (rady narodowej osiedla), wydanego niezwłocznie po dokonaniu wstępnych oględzin (§ 7), stwierdzającego na podstawie ustaleń pracownika wyznaczonego przez przedsiębiorstwo lasów państwowych przyczynę szkody, rodzaj, obszar i przeciętną wydajność z 1 ha uprawy, która powinna być zaorana. Jeżeli szkoda powstała w uprawie zakontraktowanej, zaoranie całości lub części uprawy rolnej wymaga ponadto zgody właściwej instytucji kontraktującej.

2. W przypadku zaorania uszkodzonej uprawy dla dokonania uprawy ponownej — rolnikowi na jego wniosek należy w ciągu 2 tygodni od wydania zezwolenia na zaoranie wypłacić zaliczkę w wysokości 2/3 przyznanego odszkodowania za zaoraną uprawę.

§ 12. 1. Odszkodowanie ustala się:

- 1) co do ziemioplodów objętych w danym roku dostawami obowiązkowymi:
 - a) w odniesieniu do tej części przewidywanych zbiorów, która podlega obowiązkowi dostawy — według cen płaconych stosownie do przepisów o dostawach obowiązkowych,
 - b) w odniesieniu do pozostałej części przewidywanego zbioru według cen płaconych przez Państwo w okresie po zbiorach w skupie rynkowym,

- 2) co do ziemiopłodów zakontraktowanych — według cen płaconych przez uspołeczniiony aparat skupu za dostawy tych ziemiopłodów,
- 3) co do pozostałych ziemiopłodów — według cen płaconych w danej miejscowości przez uspołeczniiony aparat skupu z okresu po zbiorach.

2. Odszkodowanie ustalone zgodnie z ust. 1 pkt 1 lit. a) ulega na wniosek poszkodowanego przeliczeniu według cen płaconych przez Państwo w skupie rynkowym, gdy poszkodowany przedstawi dowód, że w danym roku nie podlega obowiązkowi dostawy lub nie uzyska zwolnienia od obowiązkowej dostawy w związku z poniesioną szkodą albo też uzyskał takie zwolnienie w mniejszym rozmiarze niż ustalony w trybie § 7—9.

§ 13. 1. Odszkodowania pokrywane będą ze środków budżetu centralnego.

2. Wypłaty odszkodowań dokonują właściwe nadleśnictwa przedsiębiorstw lasów państwowych.

§ 14. 1. Odszkodowanie wypłaca się po sprzęcie danej uprawy, najpóźniej do dnia 31 stycznia następnego roku.

2. Odszkodowania należne za ziemiopłody, które zostały zakontraktowane, płatne są w terminach skupu.

3. Odszkodowania należne za szkody wyrządzone w plonach złożonych w sterty, stogi i kopce wypłaca się w ciągu miesiąca od dnia oszacowania szkody lub wydania orzeczenia przez komisję.

§ 15. Przedsiębiorstwa lasów państwowych mogą zawierać z rolnikami umowy zespołowe, na podstawie których zobowiążą się oni do pilnowania swoich pól przed dzikami, jeleniami i danielami za opłatą nie przekraczającą kosztów pilnowania. W takich przypadkach nie należy się odszkodowanie za uszkodzone przez dziki, jelenie i danielę uprawy i plony rolne.

§ 16. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do odszkodowań za szkody, wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie i danielę na gruntach zarządzanych przez przedsiębiorstwa i instytucje państwowe.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. w sprawie odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie i danielę (Dz. U. Nr 18, poz. 112).

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz